

Załącznik do Uchwały Senatu nr 1/379  
UTP z dnia 22 kwietnia 2015 r.

**UNIwersYTET  
TECHNOLOGICZNO-PRZYRODNICZY  
im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich  
w Bydgoszczy**



**REGULAMIN STUDIÓW UTP**

**Bydgoszcz 2015**

## S P I S T R E Ś C I

	<b>str.</b>
Objaśnienia pojęć używanych w Regulaminie .....	3
Przepisy ogólne .....	6
Układ roku akademickiego .....	7
Opiekun roku i praktyk .....	8
Legitymacja studencka .....	8
Prawa studenta .....	9
Obowiązki studenta .....	10
Odpowiedzialność dyscyplinarna studentów.....	11
Warunki i tryb odbywania zajęć dydaktycznych.....	11
Europejski system transferu i akumulacji punktów.....	12
Program studiów .....	13
Weryfikacja i ocena osiągniętych efektów kształcenia .....	14
Zaliczanie przedmiotów .....	15
Egzaminy .....	16
Oceny .....	18
Warunki i tryb odbywania i zaliczania studenckich praktyk zawodowych.....	19
Zaliczenie semestru i roku studiów .....	20
Tryb skreślenia z listy studentów .....	21
Przeniesienia .....	22
Urlopy .....	24
Wznowienia .....	24
Indywidualna organizacja studiów .....	25
Studia indywidualne .....	26
Studiowanie przedmiotów nieobjętych planem studiów/ogólnouczeniowych.....	26
Studia prowadzone w języku obcym .....	27
Warunki i tryb uczestniczenia wybitnie uzdolnionych uczniów w zajęciach przewidzianych tokiem studiów na kierunkach zgodnych z uzdolnieniami oraz zasady zaliczania tych zajęć .....	27
Warunki odbywania studiów przez studentów przyjętych na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się z uwzględnieniem indywidualnego planu studiów i opieki naukowej.....	28
Studiowanie osób z niepełnosprawnością .....	29
Warunki i tryb przygotowania prac dyplomowych .....	30
Egzamin dyplomowy.....	32
Mobilność studentów .....	35
Odpłatność.....	35
Nagrody i wyróżnienia .....	36
Przepisy końcowe .....	36

**Objaśnienia pojęć używanych w Regulaminie:**

- **cykl kształcenia** – pełny, nominalny czas realizacji programu kształcenia na danym kierunku, poziomie, profilu i formie dla danej grupy studentów, prowadzący do uzyskania przez studentów tej grupy wszystkich określonych efektów kształcenia,
- **cykl zajęć dydaktycznych** – czas realizacji programu kształcenia w ramach danego modułu/przedmiotu kończący się z ostatnim dniem sesji bezpośrednio następującej po zrealizowanych zajęciach dydaktycznych,
- **efekty kształcenia** – zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskiwanych w procesie kształcenia w systemie studiów oraz studiów trzeciego stopnia,
- **efekty uczenia się** – zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskiwanych w procesie uczenia się poza systemem studiów,
- **forma studiów** – studia stacjonarne lub niestacjonarne,
- **forma zajęć dydaktycznych** – wykłady, ćwiczenia audytorijne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia projektowe, ćwiczenia terenowe, lektoraty, konwersatoria, seminaria, seminaria dyplomowe, plenery, warsztaty itp.,
- **immatrykulacja** – akt przyjęcia w poczet studentów uczelni,
- **indeks** – dokument, w którym rejestrowany jest przebieg studiów studenta. Indeks w postaci urzędowego druku jest własnością studenta; dokumentacja przebiegu studiów może występować w formie elektronicznej. Rektor określa w drodze zarządzenia warunki elektronicznego sposobu dokumentowania przebiegu studiów, w tym zasady dostępu studenta do własnej dokumentacji,
- **kwalifikacje** – efekty kształcenia poświadczone dyplomem, świadectwem, certyfikatem lub innym dokumentem wydanym przez uprawnioną instytucję, potwierdzającym uzyskanie zakładanych efektów kształcenia,
- **kwalifikacje I stopnia** – efekt kształcenia na studiach I stopnia, zakończonych uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata, inżyniera lub równorzędnego określonego kierunku studiów i profilu kształcenia, potwierdzony odpowiednim dyplomem,
- **kwalifikacje II stopnia** – efekt kształcenia na studiach II stopnia, zakończonych uzyskaniem tytułu zawodowego magistra, magistra inżyniera lub równorzędnego określonego kierunku studiów i profilu kształcenia, potwierdzony odpowiednim dyplomem,
- **kierunek studiów** – wyodrębniona część jednego lub kilku obszarów kształcenia,
- **kierunkowe efekty kształcenia** – efekty kształcenia zdefiniowane dla danego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia,
- **Krajowe Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego** – opis kwalifikacji zdobywanych w polskim systemie szkolnictwa wyższego, określonych na podstawie efektów kształcenia,
- **legitymacja** – dokument poświadczający status studenta; może występować w formie papierowej lub elektronicznej,

- **moduł kształcenia** – przedmiot lub grupa przedmiotów wraz z przypisanymi efektami kształcenia i punktami ECTS; również „praktyka”, „przygotowanie pracy dyplomowej” itp.,
- **moduł/przedmiot obieralny** – moduł/przedmiot ujęty w planach studiów danego kierunku, którego realizacja (tzw. uruchomienie) zależy od wyboru przez grupę studentów,
- **nauczyciel akademicki odpowiedzialny za moduł/przedmiot** – nauczyciel prowadzący wykład w ramach modułu/przedmiotu, gdy wśród form zajęć dydaktycznych należących do modułu/przedmiotu jest wykład; gdy wśród form zajęć dydaktycznych należących do modułu/przedmiotu jest kilka wykładów lub nie ma żadnego wykładu, to nauczyciela odpowiedzialnego za moduł/przedmiot wyznacza dziekan spośród nauczycieli prowadzących formy zajęć dydaktycznych właściwe dla tego modułu/przedmiotu,
- **obszar kształcenia** – zasób wiedzy i umiejętności z zakresu jednego z obszarów wiedzy wymienionych w przepisach określających obszary wiedzy, dziedziny nauki i sztuki oraz dyscypliny naukowe i artystyczne,
- **obszarowe efekty kształcenia** – efekty kształcenia dla obszaru lub obszarów kształcenia, zdefiniowane w rozporządzeniu MNiSW w sprawie KRK dla Szkolnictwa Wyższego,
- **plan studiów** – element programu studiów zawierający nazwy i kody przedmiotów, czas ich realizacji (semestr), formy prowadzenia zajęć i ich wymiar godzinowy, liczbę punktów ECTS oraz formę zaliczenia zajęć,
- **potwierdzenie efektów uczenia się** – formalny proces weryfikacji posiadanych efektów uczenia się zorganizowanego instytucjonalnie poza systemem studiów oraz uczenia się niezorganizowanego instytucjonalnie, realizowanego w sposób i metodami zwiększającymi zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych,
- **poziom kształcenia** – studia I lub II stopnia albo jednolite studia magisterskie,
- **profil kształcenia** – profil ogólnoakademicki lub profil praktyczny,
- **profil ogólnoakademicki** – profil programu kształcenia obejmującego moduły zajęć powiązane z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi, realizowany przy założeniu, że ponad połowa programu studiów określonego w punktach ECTS obejmuje zajęcia służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy,
- **profil praktyczny** – profil programu kształcenia obejmującego moduły zajęć służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, realizowany przy założeniu, że ponad połowa programu studiów określonego w punktach ECTS obejmuje zajęcia praktyczne kształtujące te umiejętności i kompetencje, w tym umiejętności uzyskiwane na zajęciach warsztatowych, które są prowadzone przez osoby mające doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią,
- **program kształcenia** – opis określonych przez uczelnię spójnych efektów kształcenia zgodny z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego oraz

opis procesu kształcenia prowadzącego do osiągnięcia tych efektów wraz z przypisanymi do poszczególnych modułów tego procesu punktami ECTS,

- **program studiów** – integralna część programu kształcenia stanowiąca zestaw wzajemnie połączonych ze sobą modułów/przedmiotów, ich treści, efektów kształcenia oraz sposobów weryfikacji tych efektów, podporządkowany wspólnemu celowi kształcenia; poszczególnym modułom/przedmiotom przypisuje się formy zajęć dydaktycznych, ich wymiar godzinowy, stosowane narzędzia dydaktyczne oraz punkty ECTS określające nakład pracy studenta w procesie uzyskiwania efektów kształcenia,
- **przedmiot** – jednostka programu studiów (lub modułu) posiadająca przypisane mu cele oraz efekty kształcenia, złożona z co najmniej jednej formy zajęć dydaktycznych,
- **standardy kształcenia** – reguły kształcenia na kierunkach studiów wskazanych w ustawie, w tym przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela,
- **studia stacjonarne** – forma studiów wyższych, w której co najmniej połowa programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów,
- **studia niestacjonarne** – forma studiów wyższych, w której liczba godzin dydaktycznych jest nie mniejsza niż 60% ogólnej liczby godzin realizowanych na studiach stacjonarnych tego samego kierunku, poziomu i profilu kształcenia,
- **studia rozliczane wg liczby punktów ECTS** – studia, w których rozliczanie osiągnięć studenta i rejestracja na kolejny semestr dokonywane są na podstawie zgromadzonej liczby punktów ECTS; punkty ECTS zdobywane w kolejnych semestrach są sumowane. Programy studiów na danym kierunku określają liczbę punktów ECTS przypisaną poszczególnym modułom/przedmiotom,
- **studia wyższe** – studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie prowadzone przez uczelnię,
- **studia pierwszego stopnia** – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji pierwszego stopnia,
- **studia drugiego stopnia** – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający co najmniej kwalifikacje pierwszego stopnia, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji drugiego stopnia,
- **ustawa** – ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U.2012.572 z późniejszymi zmianami),
- **zaliczenie modułu/przedmiotu** – uzyskanie przez studenta wszystkich efektów kształcenia zakładanych w programie kształcenia danego modułu/przedmiotu, potwierdzone pozytywną oceną wszystkich form zajęć dydaktycznych modułu/przedmiotu lub złożeniem egzaminu (egzaminów) z wynikiem pozytywnym.

## PRZEPISY OGÓLNE

### § 1

1. Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy, zwany dalej Uniwersytetem, prowadzi kształcenie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w języku polskim lub obcym.
2. Uniwersytet umożliwia dostęp do wszystkich form studiów i poziomów kształcenia, zgodnie z obowiązującą ustawą i uchwałami Senatu.
3. Studia są realizowane jako:
  - 1) studia pierwszego stopnia,
  - 2) studia drugiego stopnia.
4. Studia licencjackie trwają co najmniej sześć semestrów, a studia inżynierskie co najmniej siedem semestrów. Studia drugiego stopnia trwają od trzech do pięciu semestrów.
5. Czas trwania studiów na danym kierunku określa plan studiów.
6. Niniejszy regulamin studiów obowiązuje studentów i pracowników uczelni.

### § 2

1. Zasady i warunki przyjęcia na studia określa Senat Uniwersytetu.
2. Przyjęcie na studia odbywa się na podstawie określonych przez senat Uniwersytetu wymogów, właściwych dla danego kierunku studiów.

### § 3

1. Przyjęcie w poczet studentów Uniwersytetu następuje z chwilą immatrykulacji i po złożeniu ślubowania. Treść ślubowania określa statut Uniwersytetu.
2. Po immatrykulacji i złożeniu ślubowania student otrzymuje indeks i legitymację studencką.
3. Po ukończeniu studiów absolwent uzyskuje dyplom ukończenia studiów w Uniwersytecie potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego.
4. Student lub absolwent pierwszego kierunku studiów ma prawo podjąć studia na drugim i kolejnym kierunku od pierwszego roku na ogólnych zasadach rekrutacji.

### § 4

1. Zwierzchnikiem i opiekunem wszystkich studentów w Uniwersytecie jest rektor, a na wydziale dziekan.
2. Dziekan sprawuje nadzór nad realizacją programów kształcenia, podejmuje decyzje we wszystkich sprawach studenckich związanych z przebiegiem studiów na wydziale, nie zastrzeżonych do kompetencji rektora i rady wydziału.

## § 5

1. Reprezentantem ogółu studentów są organy samorządu studenckiego, a reprezentantem studentów danego roku i kierunku na wydziale jest wybrany przez nich starosta roku i/lub starosta grupy.
2. Organy samorządu studenckiego są powołane do reprezentowania i ochrony interesów studentów w zakresie spraw dydaktyczno-wychowawczych, studenckich i socjalno-bytowych.

**UKŁAD ROKU AKADEMICKIEGO**

## § 6

1. Rok akademicki rozpoczyna się 1 października i trwa do 30 września następnego roku kalendarzowego.
2. Rok akademicki obejmuje:
  - 1) okres trwania zajęć dydaktycznych podzielony na dwa semestry:
    - semestr zimowy,
    - semestr letni,na studiach stacjonarnych każdy nie dłuższy niż 15 tygodni; na studiach niestacjonarnych każdy obejmujący dwu-trzydniowe zjazdy dydaktyczne, których liczba w semestrze wynika z planu i programu studiów,
  - 2) czas trwania czterech sesji egzaminacyjnych, wolnych od zajęć dydaktycznych, trwających łącznie nie krócej niż 6 tygodni:
    - zimowej – zamykającej semestr zimowy,
    - zimowej poprawkowej – zamykającej semestr zimowy w odniesieniu do zaliczeń i egzaminów niezdaných w sesji podstawowej, trwającej bezpośrednio po zakończeniu zimowej sesji egzaminacyjnej,
    - letniej – zamykającej semestr letni,
    - letniej poprawkowej – zamykającej semestr letni w odniesieniu do egzaminów niezdaných w sesji podstawowej, trwającej w miesiącu bezpośrednio poprzedzającym rozpoczęcie nowego roku akademickiego,
  - 3) czas trwania praktyki zawodowej,
  - 4) okres wakacji zimowych, wiosennych i letnich, trwających łącznie nie krócej niż 6 tygodni, w tym 4 tygodnie wakacji letnich.
3. Szczegółową organizację roku akademickiego ustala rektor i podaje do wiadomości co najmniej na trzy miesiące przed jego rozpoczęciem.
4. Rektor może ustanowić w ciągu roku akademickiego dni (godziny) wolne od zajęć dydaktycznych dla studentów Uniwersytetu.
5. Dziekan może ustanowić w ciągu roku akademickiego godziny wolne od zajęć dydaktycznych dla studentów wydziału i zasady ich odrabiania.

## **OPIEKUN ROKU I PRAKTYK**

### § 7

1. W celu usprawnienia organizacji procesu dydaktycznego dziekan po zasięgnięciu opinii organów samorządu studenckiego powołuje opiekunów lat na wszystkich formach studiów i studenckich praktyk zawodowych oraz sprawuje nadzór nad ich działalnością.
2. Opiekunami mogą być doświadczeni nauczyciele akademicy zatrudnieni w Uniwersytecie.
3. Do obowiązków opiekunów lat należy:
  - 1) przekazywanie studentom I roku w pierwszym dniu zajęć podstawowych wiadomości o toku i organizacji studiów, w tym warunkach zaliczenia semestru/roku (system ECTS) obowiązujących w Uniwersytecie,
  - 2) zapoznanie się z warunkami materialnymi, ewentualnymi trudnościami w nauce, dysfunkcjami, zainteresowaniami i predyspozycjami każdego studenta,
  - 3) wdrażanie studentów do samodzielnego opanowania wiedzy poprzez kształtowanie umiejętności organizowania pracy własnej, pomoc w uzyskiwaniu niezbędnych pomocy naukowych, w tym osobom niepełnosprawnym,
  - 4) współdziałanie z organami samorządu studenckiego, ze starostą roku/grupy oraz z organizacjami studenckimi i młodzieżowymi działającymi w Uniwersytecie we wszystkich sprawach socjalno-bytowych studentów,
  - 5) przekazywanie organom Uniwersytetu opinii i wniosków studentów we wszystkich sprawach związanych z kształceniem i wychowaniem oraz w sprawach socjalno-bytowych studentów,
  - 6) w szczególnie uzasadnionych przypadkach – usprawiedliwianie nieobecności na obowiązkowych zajęciach dydaktycznych na podstawie przedłożonych przez studenta dokumentów.

## **LEGITYMACJA STUDENCKA**

### § 8

1. Studentowi Uniwersytetu przysługuje legitymacja studencka.
2. Każdy student, który utracił prawa studenckie, jest zobowiązany zwrócić legitymację studencką do dziekanatu oraz uregulować wszystkie inne zobowiązania wobec Uniwersytetu w terminie dwóch tygodni.
3. O utracie legitymacji studenckiej student ma obowiązek niezwłocznego pisemnego powiadomienia dziekana.
4. W przypadku utraty legitymacji studenckiej w wyniku kradzieży lub innego zdarzenia losowego na pisemny wniosek studenta wydawany jest niezwłocznie jej duplikat.
5. Prawo do posiadania legitymacji studenckiej mają studenci do dnia ukończenia studiów, zawieszenia w prawach studenta lub skreślenia z listy studentów.



6. Absolwenci studiów pierwszego stopnia mają prawo do posiadania legitymacji studenckiej do dnia 31 października roku ukończenia tych studiów.

## PRAWA STUDENTA

### § 9

#### **Student ma prawo do:**

- 1) zdobywania wiedzy i rozwijania umiejętności i korzystania w tym celu z pomieszczeń dydaktycznych, biblioteki, urządzeń Uniwersytetu oraz pomocy nauczycieli akademickich i organów Uniwersytetu,
- 2) zrzeszania się w uczelnianych organizacjach studenckich, kołach naukowych oraz uczestniczenia w pracach naukowych, rozwojowych i wdrożeniowych realizowanych w Uniwersytecie,
- 3) uczestniczenia w wyborach określonych ustawą władz akademickich oraz przedstawicieli studentów do organów samorządu studenckiego,
- 4) uzyskiwania nagród i wyróżnień,
- 5) poszanowania godności osobistej ze strony każdego członka społeczności akademickiej,
- 6) korzystania z konsultacji dostępnych dla studentów wszystkich form studiów prowadzonych przez nauczycieli akademickich,
- 7) przeniesienia się z kierunku/specjalności na kierunek/specjalność w Uniwersytecie, a także z/do innej uczelni, w tym także zagranicznej, za zgodą dziekana, po wypełnieniu wszystkich obowiązków wynikających z przepisów uczelni, którą opuszcza,
- 8) uczestniczenia w krajowej i międzynarodowej wymianie studenckiej,
- 9) ubiegania się o: urlop losowy lub zdrowotny, wznowienie studiów, indywidualną organizację studiów, studiowanie wg indywidualnych planów studiów, podjęcie studiów na drugim/kolejnym kierunku studiów,
- 10) ubiegania się o pomoc materialną na zasadach określonych w odrębnych przepisach,
- 11) ubiegania się o zakwaterowanie siebie oraz małżonka i dziecka w domu studenckim i o możliwość korzystania ze stołówki studenckiej Uniwersytetu,
- 12) ochrony zdrowia i opieki lekarskiej zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 13) ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej,
- 14) rozwijania zainteresowań naukowych, kulturalnych, turystycznych, sportowych i w tym celu korzystania z urządzeń Uniwersytetu oraz pomocy ze strony nauczycieli akademickich i organów Uniwersytetu,
- 15) uczestnictwa w zajęciach ogólnowydziałowych/ogólnouczelnianych i otwartych,
- 16) przeszkolenia przez samorząd studencki w zakresie praw i obowiązków studenta po rozpoczęciu studiów z udziałem opiekuna roku,
- 17) korzystania z pomocy Uniwersytetu w poszukiwaniu pracy, w uzyskaniu stażu lub praktyki zawodowej, nawet jeśli nie są one objęte planem studiów, określonych odrębnymi przepisami,

- 18) podejmowania pracy zarobkowej, o ile nie koliduje to z obowiązkami studenta,
- 19) wyrażania opinii o jakości kształcenia w Uniwersytecie.

## **OBOWIĄZKI STUDENTA**

### § 10

1. Do obowiązków studenta należy pełne wykorzystanie możliwości kształcenia się, jakie stwarza Uniwersytet, oraz postępowanie zgodne z treścią ślubowania i regulaminem studiów.
2. Student ma obowiązek samodzielnego składania egzaminów i uzyskiwania zaliczeń. W przypadku stwierdzenia nieuczciwości w składaniu egzaminu, kolokwium lub zaliczaniu innych form zajęć dydaktycznych, student otrzymuje ocenę niedostateczną i ponosi odpowiedzialność przed komisją dyscyplinarną dla studentów.
3. Student ma obowiązek korzystania w Uniwersytecie z adresu e-mailowego z domeną UTP, przydzielonego do kontaktu z nauczycielami akademickimi i administracją uczelni.
4. Student ma obowiązek w szczególności do:
  - 1) złożenia w dziekanacie podpisanego ślubowania,
  - 2) uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych i organizacyjnych zgodnie z niniejszym regulaminem,
  - 3) składania egzaminów, odbywania praktyk i spełniania innych wymogów przewidzianych w planie studiów,
  - 4) przestrzegania przepisów obowiązujących w uczelni, w tym między innymi: statutu, regulaminów, przepisów wykonawczych oraz zwyczajów uniwersyteckich,
  - 5) szanowania godności wszystkich członków społeczności akademickiej,
  - 6) poszanowania i ochrony mienia Uniwersytetu,
  - 7) obrony dobrego imienia Uniwersytetu,
  - 8) godnego zachowywania się w Uniwersytecie i poza jego murami,
  - 9) zawarcia z Uniwersytetem pisemnej umowy za studia lub usługi edukacyjne, o których mowa w art. 99 ust. 1 i art. 98 ust. 1 pkt. 5 ustawy,
  - 10) terminowego dokonywania w wymaganych terminach opłat na podstawie zawartej umowy, o której mowa w pkt. 9,
  - 11) wypełniania indeksu zgodnie ze wzorem wpisów i składania w dziekanacie w terminach wyznaczonych przez dziekana (jeśli obowiązuje jego wersja papierowa),
  - 12) rozliczenia się z Uniwersytetem zgodnie z kartą obiegową,
  - 13) powiadamiania dziekanatu w terminie nieprzekraczającym 14 dni o zmianie stanu cywilnego, nazwiska i adresu, nr konta bankowego itp.,
  - 14) ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej; ubezpieczenie w Uniwersytecie nie jest konieczne po przedstawieniu innego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, każdorazowo niezwłocznie po rozpoczęciu nowego roku akademickiego,
  - 15) uczestniczenia w ocenie realizacji polityki jakości w Uniwersytecie.

5. Studentowi, który jest pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających nie wolno uczestniczyć w żadnej formie zajęć dydaktycznych pod rygorem kar dyscyplinarnych, z wydaleniem ze studiów łącznie.

## **ODPOWIEDZIALNOŚĆ DISCYPLINARNA STUDENTÓW**

### § 11

1. Za naruszenie przepisów obowiązujących w Uniwersytecie oraz za czyny uchybiające godności studenta student ponosi odpowiedzialność przed władzami wydziału, komisją dyscyplinarną lub przed sądem koleżeńskim samorządu studenckiego.
2. W Uniwersytecie obowiązuje bezwzględny zakaz stosowania przez studentów podczas egzaminów i zaliczeń urządzeń elektronicznych lub innych niedozwolonych metod i środków wykluczających lub ograniczających samodzielność zaprezentowania swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji.
3. Stwierdzenie faktów, o których mowa w ust. 2, może skutkować przerwaniem zaliczenia/egzaminu i wystawienia oceny niedostatecznej lub skierowania sprawy do sądu koleżeńkiego/komisji dyscyplinarnej.
4. O przekazaniu sprawy do uczelnianej komisji dyscyplinarnej lub sądu koleżeńkiego decyduje rektor.
5. Szczegółowe zasady postępowania przed uczelnianą komisją dyscyplinarną regulują odrębne przepisy, a przed sądem koleżeńskim – Regulamin Samorządu Studenckiego.
6. Za przewinienia mniejszej wagi rektor wymierza karę upomnienia z pominięciem komisji dyscyplinarnej lub sądu koleżeńkiego, po uprzednim wysłuchaniu obwinionego lub jego obrońcy.
7. Za ten sam czyn student nie może być ukarany jednocześnie przez sąd koleżeński i komisję dyscyplinarną.

## **WARUNKI I TRYB ODBYWANIA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH**

### § 12

1. Studenta obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych w planie studiów oraz terminowe wypełnianie wszystkich wymagań określonych w planie i regulaminie studiów.
2. Na I roku studiów stacjonarnych I stopnia wszystkie formy zajęć dydaktycznych przewidziane w planie studiów są obowiązkowe. Na wyższych latach studiów stacjonarnych I i II stopnia obowiązkowe są: ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne, lektoraty, zajęcia: sportowe, terenowe, projektowe, plenerowe i seminaria.

3. Student jest zobowiązany do usprawiedliwiania wszystkich nieobecności na zajęciach, na których obecność jest obowiązkowa:
  - 1) usprawiedliwienie nieobecności z powodu choroby następuje na podstawie zwolnienia lekarskiego przedłożonego opiekunowi roku lub prowadzącemu zajęcia w terminie najpóźniej siedmiu dni po rozpoczęciu zwolnienia,
  - 2) usprawiedliwienie nieobecności w innych uzasadnionych przypadkach następuje przez prowadzącego zajęcia, który określa sposób, tryb i termin uzupełniania powstałych zaległości.
4. Po przekroczeniu limitu 20% nieobecności na zajęciach dydaktycznych, na których obecność jest obowiązkowa i stwierdzeniu braków postępów w nauce, prowadzący zajęcia powiadamia o tym fakcie dziekana, który może zastosować sankcje regulaminowe – do skreślenia z listy studentów włącznie.
5. Student ma obowiązek uzupełnienia efektów kształcenia wynikających ze zmiany w programie kształcenia (w przypadku skierowania na powtarzanie semestru/roku, kontynuowania studiów po urlopie, przeniesienia, wznowienia studiów).
6. Zakres koniecznych do uzupełnienia efektów kształcenia ustala dziekan, biorąc pod uwagę obowiązujący program studiów oraz właściwą dla programu liczbę punktów ECTS umożliwiającą uzyskanie odpowiednich kwalifikacji pozwalających na wydanie dyplomu ukończenia studiów.

## **EUROPEJSKI SYSTEM TRANSFERU I AKUMULACJI PUNKTÓW**

### § 13

1. W Uniwersytecie funkcjonuje Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów (European Credit Transfer System – ECTS).
2. Decyzję o liczbie punktów ECTS przyporządkowanych poszczególnym modułom/przedmiotom podejmuje rada wydziału na podstawie propozycji rady programowej kierunku studiów.
3. Punkty są przyporządkowane modułom/przedmiotom, a nie poszczególnym formom ich zajęć i są przyznawane dopiero wtedy, kiedy zostaną zaliczone wszystkie formy zajęć danego modułu/przedmiotu w danym semestrze.
4. Jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, które wymagają od studenta średnio 25-30 godzin pracy, w tym godzin przypadających na zajęcia dydaktyczne realizowane przez studenta zgodnie z planem studiów oraz jego indywidualną pracą (naukę).
5. Liczba punktów ECTS nie zależy od uzyskanej oceny; warunkiem ich przyznania jest spełnienie przez studenta wymagań dotyczących uzyskania zakładanych efektów kształcenia potwierdzonych zaliczeniem zajęć i praktyk.
6. Łączna liczba punktów ECTS przypisanych przedmiotom/modułom przewidzianym w planie studiów wynosi nie mniej niż 30 punktów ECTS w semestrze. Odstępstwem od tej reguły mogą być programy kształcenia na studiach niestacjonarnych.

7. Modułom specjalnościowym utworzonym na danym kierunku studiów przypisuje się taką samą liczbę godzin i punktów ECTS.
8. Liczbę punktów ECTS za praktykę oraz za przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej i przygotowanie się do egzaminu dyplomowego wlicza się do ogólnej liczby punktów ECTS za cykl kształcenia.
9. Minimalna liczba punktów ECTS wymagana do ukończenia studiów licencjackich wynosi 180, inżynierskich 210, a studiów drugiego stopnia 90.
10. Całkowita liczba punktów ECTS przewidzianych planem studiów niestacjonarnych jest równa liczbie punktów przewidzianych planem studiów stacjonarnych tego samego kierunku.

## **PROGRAM STUDIÓW**

### § 14

1. Studia w Uniwersytecie odbywają się w ramach określonego wydziału, kierunku i profilu kształcenia. Rada wydziału może wyodrębnić specjalności prowadzone w ramach kierunku i profilu studiów.
2. Studia prowadzone są według planów studiów uchwalonych przez właściwe rady, zgodnie z wytycznymi ustalonymi przez senat i po zasięgnięciu pisemnej opinii wydziałowego organu samorządu studentów.
3. Program studiów dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia obejmuje opis zakładanych efektów kształcenia i program studiów stanowiący opis procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania tych efektów.
4. Program studiów uwzględnia efekty kształcenia zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego dla obszarów kształcenia określonych w odrębnych przepisach.
5. Program i plany studiów ogłaszane są na stronie internetowej jednostki prowadzącej kierunek studiów najpóźniej na 2 miesiące przed rozpoczęciem cyklu kształcenia.
6. Wykaz modułów/przedmiotów obieralnych jest podawany do wiadomości studentów przed rozpoczęciem roku akademickiego.
7. Student ma prawo wyboru trybu, formy i specjalności studiów w zakresie możliwości techniczno-organizacyjnych i finansowych określonych przez dziekana.
8. Zasady wyboru specjalności oraz obieralnych modułów/przedmiotów kształcenia określa rada wydziału.
9. Zajęcia dydaktyczne mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Dziekan ustala szczegółowe warunki prowadzenia kształcenia na odległość, w tym:
  - 1) organizację bieżącej kontroli postępów studenta oraz weryfikację jego wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w tym odbywania egzaminów kończących zajęcia dydaktyczne z określonego modułu/przedmiotu,
  - 2) liczbę godzin zajęć dydaktycznych na studiach prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, która nie może być większa niż 60%

ogólnej liczby zajęć dydaktycznych określonych w programie kształcenia danego kierunku studiów,

- 3) organizację zajęć w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.

#### § 15

1. W opracowywaniu planu studiów i rozkładu zajęć dydaktycznych oraz harmonogramu zjazdów dydaktycznych mają prawo uczestniczyć organy samorządu studenckiego.
2. Szczegółowy plan studiów i rozkład zajęć oraz harmonogram zjazdów na studiach niestacjonarnych ustala dziekan.
3. Rozkład zajęć podawany jest do wiadomości studentom poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń wydziału oraz na stronach internetowych wydziału nie później niż na 5 dni przed rozpoczęciem semestru.
4. Terminarz zjazdów dydaktycznych studiów niestacjonarnych podawany jest do wiadomości studentom poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń wydziału oraz na stronach internetowych wydziału nie później niż na 1 miesiąc przed rozpoczęciem semestru.
5. Harmonogram egzaminów ustala nauczyciel akademicki ze starostą roku co najmniej na dwa tygodnie przed daną sesją.
6. Dziekan wydziału zobowiązany jest poinformować opiekuna roku i nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne z grupami, w których znajdują się studenci niepełnosprawni, o liczbie i rodzajach niepełnosprawności tych studentów.
7. Szczegółowy rozkład zajęć dydaktycznych powinien uwzględniać możliwości realizacji tych zajęć przez studentów niepełnosprawnych. W przypadku niepełnosprawności ruchowej należy dostosować przerwy między poszczególnymi zajęciami dydaktycznymi w sposób umożliwiający przemieszczanie się studentów między salami dydaktycznymi, w których odbywają się zajęcia. Zajęcia dydaktyczne dla studentów niedosłyszających lub niedowidzących powinny odbywać się w salach wyposażonych w odpowiedni sprzęt wspomagający odbiór treści programowych.
8. Studentom niepełnosprawnym przysługuje prawo do uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych wraz z opiekunem lub asystentem (w zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności). Osoby te mogą także uczestniczyć w zaliczeniach i egzaminach pod warunkiem, że nie są związane merytorycznie z przedmiotem, z którego student składa egzamin lub zaliczenie.

### **WERYFIKACJA I OCENA OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA**

#### § 16

1. Okresem rozliczeniowym jest semestr. Rozliczeń semestralnych osiągnięć studenta dokonuje dziekan.
2. Weryfikacji i ocenie podlegają wszystkie efekty kształcenia zdefiniowane w programie studiów dla danego modułu/przedmiotu w ramach kierunku studiów.

3. Weryfikację i ocenę efektów kształcenia przeprowadza w formie zaliczenia lub egzaminu nauczyciel akademicki odpowiedzialny za moduł/przedmiot lub prowadzący moduł/przedmiot lub formę zajęć dydaktycznych.
4. Nauczyciel akademicki prowadzący dany moduł/przedmiot lub jego formę na zakończenie tych zajęć jest zobowiązany do wpisania oceny do dokumentacji przebiegu studiów. Zajęcia dydaktyczne mogą się kończyć wpisem "zal." (zaliczone), jeżeli w programie kształcenia treści programowe/zakładane efekty kształcenia nie podlegają ocenie, jednak wymagają potwierdzenia osiągnięcia ich przez studenta.
5. W szczególnych wypadkach spowodowanych między innymi długotrwałą nieobecnością w pracy nauczyciela obowiązki, o których mowa w ust. 3, może zrealizować inny nauczyciel akademicki wyznaczony przez kierownika katedry/zakładu lub dziekana.
6. Zajęcia dydaktyczne oraz weryfikacja osiągniętych efektów kształcenia mogą być prowadzone w języku obcym na zasadach określonych przez radę wydziału.

### ZALICZANIE PRZEDMIOTÓW

#### § 17

1. W zajęciach dydaktycznych na kolejnym semestrze mają prawo uczestniczyć wyłącznie studenci, którzy uzyskali rejestrację pełną lub warunkową na ten semestr.
2. Warunki przeprowadzania sprawdzianów wiedzy i/lub umiejętności oraz metody weryfikacji zakładanych efektów kształcenia prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach, nie później jednak niż 14 dni po rozpoczęciu zajęć.
3. Prowadzący przedmiot na pierwszych zajęciach jest ponadto zobowiązany do określenia: zasad odbywania zajęć dydaktycznych, przestrzegania przepisów bhp, warunków usprawiedliwiania i odrabiania nieobecności oraz innych wynikających ze specyfiki przedmiotu/formy zajęć.
4. Wyniki zaliczeń modułu/przedmiotu należy podać do wiadomości studentów za pośrednictwem elektronicznego systemu obsługi studenta oraz na tablicy ogłoszeń katedry/zakładu nie później niż 7 dni po przystąpieniu do zaliczenia.
5. Student uzyskuje zaliczenie zajęć z modułu/przedmiotu na podstawie pozytywnej oceny pracy w czasie całego semestru.
6. Zaliczenie przedmiotu, który według planu studiów nie kończy się egzaminem, dokonywane jest po zaliczeniu wszystkich jego form i powinno się odbywać w trakcie trwania semestru.
7. W przypadku nieuzyskania zaliczenia w pierwszym ustalonym terminie student ma prawo do dwóch zaliczeń poprawkowych. Warunki i terminy zaliczeń poprawkowych ustala ze studentami nauczyciel prowadzący moduł/przedmiot lub prowadzący określoną formę zajęć dydaktycznych.
8. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności studenta na zaliczeniu w pierwszym terminie lub poprawkowych przysługuje mu termin dodatkowy. Usprawiedliwienie

nieobecności z powodu choroby/udokumentowanych innych okoliczności następuje na podstawie odpowiedniego zwolnienia lekarskiego/dokumentu dostarczonego do zaliczającego w terminie najpóźniej siedmiu dni po rozpoczęciu zwolnienia.

9. Terminy zaliczeń poprawkowych i dodatkowych wynikających z usprawiedliwionej nieobecności muszą być wyznaczone najpóźniej do końca sesji egzaminacyjnej.
10. Ostatecznym terminem uzupełnienia brakujących zaliczeń modułów/przedmiotów jest:
  - 1) dla semestru zimowego – ostatni dzień zimowej sesji poprawkowej,
  - 2) dla semestru letniego – ostatni dzień letniej sesji poprawkowej.
11. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na pisemny wniosek studenta złożony w ciągu 7 dni od daty ogłoszenia wyników zaliczenia poprawkowego, kierownik katedry/zakładu/studium może zarządzić komisyjne sprawdzenie wyników pracy studenta, które powinno zawierać część ustną i odbyć się w terminie do 7 dni od daty złożenia wniosku. W przypadku studiów niestacjonarnych dopuszcza się przystąpienie do zaliczenia komisyjnego na najbliższym zjeździe.
12. Jeżeli osobą zaliczającą jest kierownik katedry/zakładu/studium, odpowiednią decyzję podejmuje dziekan. Z przeprowadzonego zaliczenia komisyjnego sporządza się protokół i pozostawia w teczce studenta.
13. Zaliczenie komisyjne przeprowadza komisja w składzie co najmniej trzech osób, powołana przez kierownika katedry/zakładu/studium, który pełni zarazem funkcję przewodniczącego. Na wniosek studenta w skład komisji mogą wejść jako obserwatorzy: opiekun roku i/lub przedstawiciel organu samorządu studenckiego. Decyzja komisji jest ostateczna. Jeżeli osobą zaliczającą jest kierownik katedry/zakładu/studium odpowiednie decyzje podejmuje dziekan.
14. W stosunku do studenta, który nie zdał zaliczenia komisyjnego, dziekan podejmuje decyzję zgodnie z § 23 niniejszego regulaminu.

## EGZAMINY

### § 18

1. Egzamin jest sprawdzeniem osiągniętych przez studenta zakładanych efektów kształcenia zapisanych w sylabusie.
2. Student jest zobowiązany do zdawania egzaminów w terminach uzgodnionych przez starostę roku z nauczycielem akademickim na początku zajęć.
3. Student jest zobowiązany do posiadania ważnej legitymacji studenckiej/dowodu osobistego podczas zaliczania zajęć i składania egzaminów.
4. Student ma prawo przystąpić do egzaminu z modułu/przedmiotu po zaliczeniu wszystkich innych form zajęć dydaktycznych, w jakich moduł/przedmiot jest realizowany.
5. Wyniki egzaminu z modułu/przedmiotu należy podać do wiadomości studentów za pośrednictwem elektronicznego systemu obsługi studenta oraz na tablicy ogłoszeń katedry/zakładu nie później niż 7 dni po przystąpieniu do egzaminu.



6. W przypadku uzyskania z egzaminu w pierwszym terminie oceny niedostatecznej, studentowi przysługuje prawo do zdawania jednego egzaminu poprawkowego z każdego niezdanego przedmiotu. Egzamin poprawkowy z modułu/ przedmiotu powinien zawierać część ustną.
7. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności studenta na egzaminie w pierwszym terminie lub poprawkowym przysługuje mu termin dodatkowy. Usprawiedliwienie nieobecności z powodu choroby następuje na podstawie zwolnienia lekarskiego dostarczonego do egzaminatora w terminie najpóźniej 7 dni po rozpoczęciu zwolnienia.
8. Termin egzaminu poprawkowego musi być wyznaczony w czasie poprawkowej sesji egzaminacyjnej.
9. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności studenta na egzaminie w pierwszym terminie i terminie poprawkowym traci on prawo do tych terminów, otrzymując wpis: „nie przystąpił do egzaminu”.
10. Ostatecznym terminem egzaminu poprawkowego jest:
  - 1) po semestrze zimowym – ostatni dzień zimowej sesji poprawkowej,
  - 2) po semestrze letnim – ostatni dzień letniej sesji poprawkowej.
11. Studentowi, który nie przystąpił do egzaminu z powodu braku zaliczenia z pozostałych form przedmiotu, przysługują dwa terminy egzaminu pierwszy i poprawkowy, do których jest zobowiązany przystąpić niezwłocznie po uzyskaniu zaliczeń.
12. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na pisemny wniosek studenta złożony w ciągu 7 dni od daty ogłoszenia wyników egzaminu poprawkowego, dziekan może zarządzić egzamin komisyjny, który powinien odbyć się w terminie do 14 dni od daty złożenia wniosku.
13. Dziekan może zarządzić egzamin komisyjny z własnej inicjatywy.
14. Dziekan powołuje komisję egzaminacyjną, której przewodniczy. W skład komisji wchodzi: poprzedni egzaminator, jeden lub dwóch specjalistów z zakresu przedmiotu – lub mu pokrewnego – objętego egzaminem.
15. Komisji egzaminacyjnej nie może przewodniczyć nauczyciel uprzednio egzaminujący studenta.
16. Na wniosek studenta/dziekana w skład komisji egzaminacyjnej może wejść w roli obserwatora opiekun roku i/lub przedstawiciel samorządu studenckiego.
17. Egzamin komisyjny musi zawierać część ustną. Z przeprowadzonego egzaminu komisyjnego sporządza się protokół i pozostawia w teczce studenta. Decyzja Komisji jest ostateczna.
18. W stosunku do studenta, który nie zdał egzaminu komisyjnego, dziekan podejmuje decyzję zgodnie z § 23 niniejszego regulaminu.

#### § 19

1. Student wykazujący się dobrymi wynikami w nauce z danego przedmiotu w trakcie semestru może przystąpić do egzaminu w dowolnym, uzgodnionym z nauczycielem terminie przed sesją, w tzw. terminie "zerowym", po uzyskaniu zaliczeń wszystkich form zajęć dydaktycznych warunkujących przystąpienie do tego egzaminu.

2. Negatywny wynik egzaminu „zerowego” nie powoduje utraty przez studenta prawa do przystąpienia do egzaminu w terminie pierwszym i poprawkowym.
3. O dopuszczeniu do terminu "zerowego" decyduje egzaminator.

### OCENY

#### § 20

1. Przy zaliczeniach i egzaminach z przedmiotu/modułu w Uniwersytecie stosuje się następujące oceny:

Ocena słowna (skrót)	Ocena/ wg ECTS	Opis wymaganych kryteriów	Stopień osiągnięcia efektów kształcenia w %
bardzo dobry (bdb)	5,0 A	osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia obejmujących wszystkie istotne aspekty	<b>≥91</b>
dobry plus (db plus)	4,5 B	osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia obejmujących wszystkie istotne aspekty z pewnymi błędami lub nieścisłościami	<b>81-90</b>
dobry (db)	4,0 C	osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia z pominięciem niektórych mniej istotnych aspektów	<b>71-80</b>
dostateczny plus (dst plus)	3,5 D	osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia z pominięciem niektórych istotnych aspektów lub z istotnymi nieścisłościami	<b>61-70</b>
dostateczny (dst)	3,0 E	osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia z pominięciem niektórych ważnych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami	<b>51-60</b>
niedostateczny (ndst)	2,0 F	brak osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	<b>≤50</b>

2. W przypadku wystawiania oceny średniej na podstawie kilku ocen cząstkowych stosuje się następującą zasadę:

Ocena słowna (skrót)	Ocena	Średnia z ocen cząstkowych
bardzo dobry (bdb)	5,0	≥4,76
dobry plus (db plus)	4,5	4,26-4,75
dobry (db)	4,0	3,76-4,25
dostateczny plus (dst plus)	3,5	3,26-3,75
dostateczny (dst)	3,0	3,00-3,25
niedostateczny (ndst)	2,0	<3,00

3. Oceny z zaliczeń i egzaminów z wszystkich przedmiotów objętych planem studiów wraz z datą muszą być wpisane do: indeksu, karty okresowych osiągnięć studenta i protokołu (w formie papierowej lub elektronicznej).
4. Oceny z zaliczeń i egzaminów komisyjnych wpisuje się w osobnym wierszu w indeksie, karcie okresowych osiągnięć studenta oraz do odrębnego protokołu.
5. Wszelkie odstępstwa od terminów występujących w § 17 i 18 wymagają pisemnej zgody dziekana.

## **WARUNKI I TRYB ODBYWANIA I ZALICZANIA STUDENCKICH PRAKTYK ZAWODOWYCH**

### § 21

1. Studenckie praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu dydaktycznego i podlegają obowiązkowemu zaliczeniu na ocenę zgodnie z ustaleniami rady wydziału.
2. Zasady organizacyjno-regulaminowe oraz tryb zaliczania praktyk wynikających z planów studiów określa dziekan, kierując się przepisami obowiązującymi w tym zakresie.
3. Ocenę z praktyki wpisuje się do indeksu i karty okresowych osiągnięć studenta wraz z innymi zajęciami dydaktycznymi ustalonymi planem studiów według wzoru podanego przez dziekana. Praktykom przypisuje się stosowną liczbę punktów ECTS i wlicza do sumy punktów niezbędnych do uzyskania właściwych kwalifikacji.
4. Odwołanie studenta z praktyki na wniosek zakładu pracy lub niezrealizowanie jej programu (nieuzyskanie zakładanych efektów kształcenia) powoduje niezaliczenie praktyki.
5. Studentowi, który z uzasadnionych przyczyn nie odbył praktyki bądź jej części w wyznaczonym terminie, dziekan może zezwolić na jej odbycie w innym czasie.
6. Przesunięcie terminu odbycia praktyki na okres po zakończeniu semestru uniemożliwia jego zaliczenie we właściwym czasie. Student może uzyskać jedynie rejestrację warunkową na następny semestr, nie później jednak niż do końca przedostatniego semestru studiów.
7. Program, formę zaliczenia praktyk i sposób weryfikacji uzyskanych przez studenta efektów kształcenia ustala i zatwierdza rada wydziału.
8. Dziekan na pisemny wniosek studenta złożony przed terminem odbycia praktyk może mu zaliczyć jej część lub całość na podstawie udziału w obozie naukowym, jeżeli program obozu pod względem merytorycznym odpowiada wymogom określonym w programie studiów dla danej praktyki i pozwala na osiągnięcie odpowiednich efektów kształcenia.
9. Dziekan może zaliczyć studentowi na poczet praktyki wykonywaną przez niego pracę zarobkową, w tym również za granicą, jeżeli jej charakter spełnia wymagania przewidziane w programie praktyk. Zgodność określonych w programie kształcenia

efektów kształcenia z doświadczeniem zawodowym studenta i ocenę z praktyki ustala opiekun praktyki.

## ZALICZENIE SEMESTRU I ROKU STUDIÓW

### § 22

1. Liczba egzaminów w jednej sesji egzaminacyjnej nie może przekraczać czterech.
2. Organizację, tryb i termin zaliczania semestru oraz termin złożenia indeksów do rejestracji oraz protokołów ustala dziekan.
3. Pierwsza rejestracja na dany semestr oznacza jednocześnie wpisanie studenta na listy wszystkich zajęć dydaktycznych przewidzianych programem studiów.
4. Warunkiem zaliczenia semestru i roku akademickiego jest spełnienie wszystkich wymagań określonych w programie studiów, w tym uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS:
  - 1) do rejestracji pełnej na następny semestr/rok akademicki – uzyskanie nie mniej niż 30/60 punktów ECTS lub liczby punktów ECTS przewidzianej programem studiów niestacjonarnych,
  - 2) do rejestracji warunkowej – po zdobyciu w każdym semestrze co najmniej 50% wskazanych w programie studiów liczby punktów ECTS, jednak nie mniejszej od minimalnej wymaganej do rejestracji warunkowej na danym kierunku.
5. Liczbę punktów ECTS wymaganą do rejestracji warunkowej, jak również dług punktowy umożliwiający kontynuowanie studiów na kolejnych semestrach i latach studiów określa rada wydziału.
6. Studenta semestru  $n$  rejestruje się warunkowo na semestr  $n + 1$ , gdy jednocześnie spełnia następujące warunki:
  - 1) za przedmioty zaplanowane w semestrze  $n$  uzyskał co najmniej 50% punktów ECTS, lecz nie mniej od minimalnej liczby punktów ECTS niezbędnej do zaliczenia semestru  $n$ ,
  - 2) za przedmioty zaplanowane na semestr od  $1$  do  $n$  uzyskał łącznie nie mniej niż  $x$  punktów ECTS z zaplanowanych (możliwych do uzyskania) w każdym semestrze od  $1$  do  $n$ ,
  - 3) spełnił wszelkie inne wymagania przewidziane programem studiów oraz niniejszym regulaminem, w tym wniósł wymagane opłaty.
7. Warunkiem rejestracji pełnej lub warunkowej jest terminowe złożenie w dziekanacie indeksu z uzyskanymi wpisami z zaliczeń i egzaminów w terminie wskazanym przez dziekana (jeżeli obowiązuje wersja papierowa).
8. Rada wydziału określa, a senat zatwierdza w drodze uchwały, w zależności od kierunku i poziomu kształcenia, profilu oraz formy studiów, wartości minimalnej liczby punktów ECTS niezbędnej do zaliczenia semestru i długu punktowego umożliwiającego kontynuację studiów na kolejnych semestrach i latach, o których mowa w ust. 4 oraz warunki rejestracji na ostatni semestr studiów. Uchwała ta zostaje podana do

wiadomości studentów w formie ogłoszenia na wydziałowych tablicach ogłoszeń i na stronie www wydziału przed rozpoczęciem roku akademickiego.

9. Dla studentów kontynuujących studia w roku akademickim 2015/2016 (według standardów kształcenia, na nieokreślonym profilu) warunkiem zaliczenia semestru i roku akademickiego jest spełnienie wszystkich wymagań określonych w planie studiów, a rejestracja warunkowa na następny semestr/rok jest możliwa, gdy liczba przedmiotów niezaliczonych nie jest większa niż dwa w następujących po sobie semestrach i obowiązuje do ukończenia cyklu kształcenia.
10. W stosunku do studenta, który nie uzyskał minimalnej wymaganej liczby punktów ECTS/nie zaliczył semestru, dziekan wydaje decyzję o:
  - 1) skierowaniu na powtarzanie semestru, z wyjątkiem pierwszego semestru,
  - 2) skreśleniu z listy studentów.
11. Student kolejny raz zarejestrowany na ten sam semestr nie ma obowiązku powtarzania zaliczonych form zajęć dydaktycznych, niezależnie od uzyskanej oceny pozytywnej (z wyjątkiem pierwszego semestru).
12. Zaliczenia i egzaminy studentów skierowanych na powtarzanie określonych przedmiotów mogą się odbywać nie wcześniej niż po otwarciu kolejnej sesji egzaminacyjnej.
13. Student może uzyskać zezwolenie na powtarzanie semestru nie więcej niż jeden raz w czasie trwania studiów. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dziekan może wydać decyzję o ponownym powtarzaniu semestru/roku.
14. Student, który został skierowany przez dziekana na powtarzanie określonych form zajęć dydaktycznych modułów/przedmiotów lub uzyskał zgodę na uczestnictwo w nich poza swoją grupą dziekańską, ma obowiązek zapisać się na te zajęcia dydaktyczne w trybie określonym przez dziekana.
15. Student powtarzający semestr zobowiązany jest do uzyskania wszystkich efektów kształcenia, które wynikają ze zmiany programu studiów.
16. W przypadku wystąpienia braków określonych efektów kształcenia w programie studiów, na który student został skierowany w ramach powtarzania, dziekan na początku semestru podejmuje decyzję o ewentualnym uznaniu efektów kształcenia/przedmiotów (ECTS) już zaliczonych, jako równoważnych w nowym programie, lub wskazuje zajęcia, w których student jest zobowiązany uczestniczyć i zaliczyć, żeby uzyskać rejestrację na kolejny semestr.
17. Student powtarzający przedmiot nabywa prawo do zaliczania przedmiotu zgodnie z § 17, 18, 19 i 20 niniejszego regulaminu.

### **TRYB SKREŚLANIA Z LISTY STUDENTÓW**

#### § 23

1. Skreślenie z listy studentów:
  - 1) dziekan skreśla studenta z listy studentów w przypadku:

- a) niepodjęcia studiów stwierdzonego w ciągu pierwszych 3 tygodni zajęć, na podstawie niezłożenia ślubowania i niepodpisania umowy o świadczeniu usług edukacyjnych,
  - b) rezygnacji ze studiów złożonej dziekanowi na piśmie w formie oświadczenia,
  - c) niezłożenia w określonym terminie pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego,
  - d) ukarania karą dyscyplinarną wydalenia z Uniwersytetu,
- 2) dziekan może skreślić studenta z listy studentów w przypadku:
- a) stwierdzenia braku postępów w nauce,
  - b) nieuzyskania zaliczenia semestru/roku w określonym terminie z równoczesnym brakiem podania o rejestrację warunkową lub powtarzanie,
  - c) niewniesienia opłat związanych z odbywaniem studiów,
  - d) niepodpisania przez studenta przedłożonej przez uczelnię umowy o warunkach odpłatności za studia lub usługi edukacyjne stwierdzonego po 30 dniach od rozpoczęcia zajęć.
2. Od decyzji, o których mowa w ust. 1, przysługuje studentowi odwołanie do rektora. Podstawą uznania odwołania są wyłącznie pisemnie uzasadnione i potwierdzone przyczyny, z powodu których student nie mógł wywiązać się ze swoich obowiązków. Decyzja rektora jest ostateczna.
3. Student skreślony z listy studentów przed odbiorem dokumentów powinien uregulować wszystkie zobowiązania wobec Uniwersytetu, czego potwierdzeniem jest uzyskanie stosownych podpisów w karcie obiegowej.

## **PRZENIESIENIA**

### § 24

1. Na wniosek studenta po przedstawieniu dokumentacji przebiegu studiów odbytych w uczelni macierzystej (w tym zagranicznej), dziekan wydziału prowadzącego kształcenie podejmuje decyzję w sprawie przeniesienia potwierdzonych efektów kształcenia wyrażonych w punktach ECTS.
2. Podstawą przeniesienia osiągnięć studenta jest zbieżność efektów kształcenia uzyskanych w uczelni macierzystej podczas realizacji modułów/przedmiotów i zajęć dydaktycznych odpowiadających modułom/przedmiotom i efektom kształcenia przypisanym zajęciom dydaktycznym określonym w programie studiów na kierunku, na który student zamierza się przenieść.
3. Przeniesienie osiągnięć polega na uznaniu studentowi takiej liczby punktów ECTS, jaka jest przypisana modułom/przedmiotom i zajęciom dydaktycznym w Uniwersytecie. Potwierdzenia osiągnięć dokonuje dziekan.
4. Przeniesienia studenta mogą być realizowane nie później niż w okresie pierwszych trzech tygodni danego semestru jako:
  - 1) przeniesienia w obrębie Uniwersytetu:

- z kierunku na kierunek na studiach I stopnia (za zgodą dziekanów obu wydziałów),
  - pomiędzy formami studiów,
- 2) przeniesienia z innych uczelni zarówno krajowych, jak i zagranicznych do Uniwersytetu (za zgodą dziekana uczelni macierzystej),
  - 3) przeniesienia z Uniwersytetu do innych uczelni zarówno krajowych, jak i zagranicznych.
5. Decyzję o przeniesieniu podejmuje odpowiednio:
    - 1) na I semestrze studiów – rektor,
    - 2) po zaliczeniu I semestru studiów – dziekan.
  6. Student może się przenieść w obrębie Uniwersytetu, z innej szkoły wyższej, w tym także z zagranicznej szkoły wyższej, za zgodą:
    - 1) rektora, jeżeli wypełnił zasady postępowania klasyfikacyjnego wymaganego do przyjęcia na studia, na kierunek, na który chce się przenieść,
    - 2) dziekana wydziału przyjmującego, jeżeli wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w jednostce, którą opuszcza.
  7. Dziekan ustala semestr, na który student może być przeniesiony oraz termin i sposób uzyskania lub uzupełnienia zakładanych efektów kształcenia.
  8. Przeniesienie studenta na studia jest możliwe na semestrze nie wyższym niż ten, z którego się przenosi.
  9. Przyjęcie studenta przenoszącego się jest uzależnione od:
    - 1) dotychczasowych wyników w nauce i stopnia uzyskania zakładanych efektów kształcenia, które nie mogą powodować przeniesienia na semestr niższy od drugiego,
    - 2) liczby punktów ECTS koniecznych do uzupełnienia, nieprzekraczającej 15 pkt.
  10. Student przeniesiony otrzymuje:
    - 1) po przeniesieniu w obrębie Uniwersytetu – nowy indeks; nową legitymację studencką wydaje się tylko w przypadku zmiany wydziału,
    - 2) po przeniesieniu z innej uczelni – nowy indeks i nową legitymację studencką.  
Do indeksu należy wpisać:
      - podstawę przeniesienia,
      - przebieg studiów na kierunku, z którego student się przenosi; z dokonanego wpisu powinno wynikać, czy student przeniesiony jest na danym semestrze po raz pierwszy czy go powtarza,
      - przedmioty, których efekty kształcenia są konieczne do uzupełnienia,
      - liczbę uzyskanych punktów ECTS i wykaz przedmiotów z poszczególnych semestrów zrealizowanych na kierunku studiów, z którego student się przenosi.
  11. Indeks stanowiący podstawę do przeniesienia pozostaje w aktach osobowych studenta przez cały okres jego studiów w Uniwersytecie.
  12. Kandydat lub student przenoszący się z innej uczelni jest obowiązany do złożenia oświadczenia o kontynuowaniu lub ukończeniu studiów na innych kierunkach studiów stacjonarnych w uczelni publicznej.

## URLOPY

### § 25

1. Urlop krótkoterminowy (do 4 tygodni) lub długoterminowy (roczny) może być udzielony studentowi jeden raz w okresie studiów w przypadku:
  - 1) długotrwałej choroby potwierdzonej zaświadczeniem lekarskim,
  - 2) ważnych zdarzeń losowych,
  - 3) urodzenia dziecka,
  - 4) sprawowania opieki nad dzieckiem,
  - 5) udokumentowanej trudnej sytuacji materialnej.
2. Urlop może być udzielony studentowi ponownie wyłącznie w przypadku długotrwałej choroby udokumentowanej opinią komisji lekarskiej.
3. Wniosek o urlop powinien być złożony niezwłocznie z chwilą zaistnienia okoliczności czasowo uniemożliwiających kontynuowanie studiów.
4. Studentowi może być udzielony urlop krótkoterminowy w związku z wyjazdem krajowym lub zagranicznym.
5. Udzielenie urlopu:
  - 1) długoterminowego – automatycznie przedłuża termin regulaminowego ukończenia studiów,
  - 2) krótkoterminowego – nie przedłuża regulaminowego terminu ukończenia studiów i wymaga odrobienia zrealizowanych w tym czasie zajęć.
6. Udzielenie urlopu potwierdza się odpowiednim wpisem do indeksu.
7. W okresie urlopu student zachowuje prawa studenta.
8. Student kontynuujący naukę po urlopie zobowiązany jest do uzupełnienia wymaganych programem studiów efektów kształcenia.

### § 26

1. Studentowi I roku urlopu udziela rektor na podstawie udokumentowanego wniosku oraz opinii dziekana.
2. Studentowi po zaliczeniu I roku studiów urlopu udziela dziekan na podstawie udokumentowanego wniosku.

## WZNOWIENIA

### § 27

1. Ponowne przyjęcie na studia osoby, która je przerwała lub została skreślona z listy studentów Uniwersytetu w trakcie trwania pierwszego semestru studiów, następuje na ogólnych zasadach rekrutacji na studia w Uniwersytecie.
2. Student Uniwersytetu, który po pełnej rejestracji na II semestr studiów został skreślony z listy studentów z powodu:



- 1) nieuiszczenia odpowiednich opłat, ma prawo je wznowić i jest traktowany jako student kontynuujący naukę,
- 2) niezaliczenia semestru/roku studiów, ma prawo je wznowić na zasadach powtórzenia.
3. Decyzję o wznowieniu studiów podejmuje dziekan, określając jednocześnie warunki, termin oraz sposób uzupełnienia efektów kształcenia wynikających ze zmian w programie studiów.
4. Wznowienie studiów jest możliwe jeden raz, nie później niż przed upływem 3 lat od daty skreślenia. W uzasadnionych przypadkach dziekan może podjąć decyzję o ponownym wznowieniu studiów.
5. Studia można wznowić na semestrze nie wyższym niż ten, z którego nastąpiło skreślenie.
6. Student skreślony z listy studentów może wznowić studia w dowolnej formie.

### **INDYWIDUALNA ORGANIZACJA STUDIÓW**

#### § 28

1. Dziekan na pisemną prośbę studenta może ustalić indywidualną organizację studiów każdorazowo nie dłużej niż na jeden rok studiów w odniesieniu do studentów:
  - 1) będących członkami sportowej kadry (rezerwy) narodowej lub kadry uniwersyteckiej, bez względu na ich przynależność klubową,
  - 2) samodzielnie wychowujących dzieci, tzn. małżeństw studenckich lub osób samotnych,
  - 3) niepełnosprawnych,
  - 4) studiujących na więcej niż jednym kierunku studiów,
  - 5) studiujących wybrane przedmioty na innych kierunkach lub specjalnościach,
  - 6) realizujących część studiów lub praktyki w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych i/lub w firmach krajowych lub zagranicznych,
  - 7) w innych przypadkach szczególnie uzasadnionych.
2. Tryb ten polega na ustaleniu z prowadzącymi zajęcia indywidualnych terminów realizacji obowiązków dydaktycznych wynikających z programu studiów (tj. zaliczenia, egzaminy, praktyki) oraz ewentualnym zwolnieniu studenta z uczestnictwa w niektórych zajęciach.
3. Tryb ten nie obejmuje zwolnień od zdawania obowiązujących zaliczeń, egzaminów i nie może prowadzić do skrócenia lub przedłużenia regulaminowego terminu ukończenia studiów, poza możliwościami przedłużenia wskazanymi w niniejszym regulaminie.
4. Dziekan uchyla decyzję o indywidualnej organizacji studiów w przypadku:
  - 1) niespełniania warunków ustalonych w ust. 1,
  - 2) nieprzestrzegania zasad etycznych obowiązujących w Uniwersytecie,
  - 3) na wniosek studenta.

## STUDIA INDYWIDUALNE

### § 29

1. Student może studiować według indywidualnego programu, w tym planu studiów, na zasadach ustalonych przez radę wydziału.
2. Decyzję w tej sprawie na wniosek studenta podejmuje dziekan, ustalając indywidualny program i plan studiów oraz powołując opiekuna naukowego spośród profesorów lub adiunktów ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub spośród adiunktów – po pozytywnym zaopiniowaniu kandydatury przez radę wydziału.
3. Studia indywidualne mogą podejmować studenci:
  - 1) po ukończeniu pierwszego roku studiów, jednak nie później niż na rok przed ich regulaminowym ukończeniu,
  - 2) którzy uzyskali w okresie dotychczasowych studiów średnią ocenę co najmniej dobry plus.
4. Indywidualny plan studiów nie może powodować przedłużenia toku studiów ani ich skrócenia poza okres ustalony programem dla pozostałych studentów danego roku.
5. Dziekan uchyla decyzję o studiach indywidualnych, ustala tryb i warunki powrotu do podstawowego toku studiów, biorąc pod uwagę realne możliwości studenta na wniosek:
  - 1) opiekuna naukowego – ze względu na niezadowalające wyniki w nauce,
  - 2) studenta.
6. Studentów studiujących według indywidualnych planów studiów i programów kształcenia, z wyjątkiem odstępstw terminowych wymienionych w planie indywidualnym, obowiązuje regulamin studiów.

## STUDIOWANIE PRZEDMIOTÓW NIEOBJĘTYCH PLANEM STUDIÓW/ OGÓLNOUCZELNIANYCH

### § 30

1. Za zgodą dziekana student może studiować przedmioty nieobjęte jego planem studiów/ogólnouczeniiane.
2. Przedmioty nieobjęte planem studiów/ogólnouczeniiane po zatwierdzeniu przez dziekana są wpisywane do karty okresowych osiągnięć studenta oraz w indeksie. Punkty ECTS uzyskane w wyniku ich zaliczenia nie są brane pod uwagę przy rozliczaniu semestru, a uzyskane oceny nie wchodzi do średniej wyliczanej do ubiegania się o jakąkolwiek formę pomocy materialnej ani do średniej z toku studiów.
3. Warunki zaliczenia przedmiotu nieobjętego planem studiów/ogólnouczeniianego są takie same jak w przypadku przedmiotów z planu studiów na danym kierunku.
4. Przedmioty zrealizowane poza planem studiów/ogólnouczeniiane są wpisywane do suplementu do dyplomu.

## STUDIA PROWADZONE W JĘZYKU OBCYM

### § 31

1. Program studiów lub wybrane zajęcia dydaktyczne oraz sprawdziany wiedzy i umiejętności mogą być prowadzone w języku obcym, pod warunkiem poinformowania o takiej możliwości oraz podania wykazu zajęć dydaktycznych i języka w programach studiów. Zasada ta dotyczy także realizacji i obrony prac dyplomowych.
2. Ofertę zajęć dydaktycznych w języku obcym wraz z sylabusem należy podać do wiadomości studentów przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych każdego semestru na tablicy ogłoszeń i na stronie www wydziału lub uczelni.
3. Decyzję o uruchomieniu kształcenia w języku obcym z danego modułu/przedmiotu podejmuje dziekan.
4. Nauczyciel odpowiedzialny za prowadzenie zajęć w języku obcym ustala formę i język ich zaliczenia, zgodnie z opublikowanym sylabusem modułu/przedmiotu.

## WARUNKI I TRYB UCZESTNICZENIA WYBITNIE UZDOLNIONYCH UCZNIÓW W ZAJĘCIACH PRZEWIDZIANYCH TOKIEM STUDIÓW NA KIERUNKACH ZGODNYCH Z UZDOLNIENIAMI ORAZ ZASADY ZALICZANIA TYCH ZAJĘĆ

### § 32

1. Wybitnie uzdolnieni uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, a w wyjątkowych przypadkach również uczniowie gimnazjów, mogą uczestniczyć w zajęciach przewidzianych programem studiów na kierunku zgodnym z ich uzdolnieniami i zainteresowaniami.
2. Decyzję o uczestniczeniu ucznia w zajęciach podejmuje dziekan wydziału na wniosek ucznia i po uzyskaniu zgody rodziców lub prawnych opiekunów ucznia oraz dyrektora szkoły, do której uczeń uczęszcza, wydanej w porozumieniu z radą pedagogiczną szkoły.
3. Z wnioskiem mogą występować również instytucje opiekujące się wybitnie uzdolnioną młodzieżą, przy zachowaniu trybu określonego w ust. 2.
4. Uniwersytet w szczególnie uzasadnionych przypadkach może zawierać porozumienia określające szczegółowe zasady współpracy oraz tryb realizacji zajęć przez uczniów.
5. W przypadku rezygnacji z zajęć uczeń zobowiązany jest złożyć pisemną rezygnację potwierdzoną przez rodziców lub prawnych opiekunów oraz dyrektora szkoły.

### § 33

1. Uczniowie realizujący zajęcia mają prawo do korzystania z pomieszczeń dydaktycznych i urządzeń Uniwersytetu oraz pomocy ze strony jej pracowników i organów, mogą również uczestniczyć w studenckim ruchu naukowym.

2. Uczniowie są zobowiązani do przestrzegania zasad i przepisów obowiązujących w Uniwersytecie.
3. Uczeń realizujący zajęcia jest zobowiązany do posiadania ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków.
4. Zaliczenie zajęć następuje na zasadach określonych w regulaminie studiów i jest dokumentowane w karcie osiągnięć ucznia.
5. Przyjęcie na studia ucznia, który uczestniczył w zajęciach dla wybitnie uzdolnionych uczniów, następuje zgodnie z obowiązującymi zasadami rekrutacji określonymi przez Senat Uniwersytetu.
6. Uczniowie przyjęci na studia na kierunku, na którym uczestniczyli w zajęciach przed rozpoczęciem studiów, mogą być zwolnieni z obowiązku zaliczania zajęć, z których uzyskali zaliczenie, pod warunkiem, że nie nastąpiły zmiany w efektach kształcenia uzyskiwanych w ramach ich realizacji. Decyzję podejmuje prowadzący zajęcia.
7. Uczniowie przyjęci na studia na innym kierunku mogą być zwolnieni z obowiązku zaliczania zajęć, jeżeli prowadzący zajęcia uzna, że uzyskane efekty kształcenia z danego przedmiotu są wystarczające na tym kierunku.

**WARUNKI ODBYWANIA STUDIÓW PRZEZ STUDENTÓW PRZYJĘTYCH  
NA STUDIA W WYNIKU POTWIERDZENIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ  
Z UWZGLĘDNIENIEM INDYWIDUALNEGO PLANU STUDIÓW  
I OPIEKI NAUKOWEJ**

§ 34

1. Zasady przyjęć na studia osób, które otrzymały potwierdzenie efektów uczenia się określa senat Uniwersytetu.
2. Liczba studentów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, o których mowa w ust. 1, nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na tym kierunku, poziomie i profilu kształcenia.
3. Decyzję o przyjęciu na studia wydaje dziekan, wskazując profil, kierunek, poziom, rok, semestr studiów.
4. Osoby przyjęte na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się obowiązują przepisy obowiązujące w Uniwersytecie, w tym niniejszy regulamin studiów; jednocześnie są zwolnione z realizacji przedmiotów/modułów zajęć, dla których efekty zostały uznane w procesie potwierdzania efektów uczenia się.
5. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć studentowi nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia.
6. Ze studentem, o którym mowa w ust. 4, Uniwersytet podpisuje odrębną umowę w sprawie warunków pobierania opłat związanych z odbywaniem studiów oraz opłat za usługi edukacyjne, a także ich wysokości.

7. Wzór umowy, o którym mowa w ust. 6, określa Regulamin potwierdzenia efektów uczenia się przyjęty uchwałą Senatu Uniwersytetu.
8. Studentom, o których mowa w ust. 4, przyjętym na studia niestacjonarne, pomniejsza się opłatę za studia (czesne) za ten semestr, w którym realizowany jest przedmiot uznany w wyniku potwierdzania efektów uczenia się na podstawie odrębnych przepisów.
9. Zaliczenie zajęć w wyniku uznania efektów uczenia się dokumentowane jest w protokole weryfikacji i dokumentacji przebiegu studiów (karcie okresowych osiągnięć studenta, indeksie) oraz w suplemencie do dyplomu.
10. Przedmioty/moduły zajęć zaliczone w następstwie potwierdzania/uznawalności efektów uczenia się wlicza się do średniej ocen ze studiów.
11. Student, o którym mowa w ust. 4, może studiować według indywidualnego programu kształcenia i planu studiów, na zasadach określonych przez radę wydziału.
12. Dziekan ustala indywidualny program studiów oraz powołuje opiekuna naukowego spośród nauczycieli akademickich co najmniej ze stopniem doktora.

## **STUDIOWANIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ**

### § 35

1. Działania podejmowane w Uniwersytecie na rzecz studentów będących osobami niepełnosprawnymi koordynuje uczelniany specjalista ds. studentów i doktorantów niepełnosprawnych.
2. Jednostka organizacyjna prowadząca studia wyższe jest zobowiązana w miarę dostępnych środków i możliwości lokalowych, technicznych i finansowych do dostosowania warunków realizacji zajęć, egzaminów i zaliczeń do potrzeb studentów niepełnosprawnych.
3. Na wniosek studenta będącego osobą niepełnosprawną egzaminatorzy oraz osoby uprawnione do zaliczania przedmiotów mogą wyznaczyć indywidualne terminy oraz formy egzaminów bądź zaliczeń.
4. Za zgodą prorektora ds. dydaktycznych i studenckich studentom niepełnosprawnym przysługuje możliwość uczestniczenia w zajęciach wraz z tłumaczem języka migowego lub asystentem osób ruchowo niepełnosprawnych i niewidomych.
5. Osoby towarzyszące lub tłumacze języka migowego mogą uczestniczyć w zaliczeniach lub egzaminach, z wyjątkiem sytuacji, gdy osoba towarzysząca jest merytorycznie bądź zawodowo związana z przedmiotem, z którego student składa egzamin lub zaliczenie.
6. Studenci będący osobami niepełnosprawnymi mogą, w miarę dostępnych możliwości, otrzymać pomoce naukowe, jakimi dysponuje Uniwersytet.
7. W każdym przypadku studentowi będącemu osobą niepełnosprawną przysługuje niezbędna pomoc ze strony pracowników Uniwersytetu w korzystaniu z bazy dydaktycznej, materiałów, urządzeń, infrastruktury i pomocy naukowych.

**WARUNKI I TRYB PRZYGOTOWANIA PRAC DYPLOMOWYCH**

## § 36

1. Praca dyplomowa – licencjacka, inżynierska lub magisterska jest dziełem i stanowi opracowanie w formie pisemnej (w tym artykuł naukowy), zgodnie z ustalonym tematem, której integralną częścią są analizy, doświadczenia, modele, projekty, prototypy, konstrukcje, technologie, programy/systemy komputerowe, prace artystyczne itp.
2. Za pracę dyplomową może być też uznana praca wykonana w kole naukowym samodzielnie lub zbiorowo, gdy wkład pracy studenta jest dominujący i możliwy do ustalenia.
3. Część pisemną pracy dyplomowej składa się w wersji papierowej i na nośniku danych.
4. Studentowi jako autorowi pracy dyplomowej przysługują do niej prawa osobiste i majątkowe.
5. Uczelni przysługuje pierwszeństwo w jej opublikowaniu, w tym całości lub części uzyskanych wyników.
6. Jeżeli Uniwersytet nie opublikuje wyników pracy w ciągu 6 miesięcy od daty jej obrony, student który ją przygotował, może ją opublikować (w przypadku prac wykonywanych przez więcej niż jednego studenta wymagana jest zgoda wszystkich jej współautorów).
7. Uniwersytetowi przysługuje prawo do udostępnienia pracy na potrzeby naukowo-badawcze lub dydaktyczne.
8. Student jest zobowiązany do złożenia oświadczenia o:
  - 1) oryginalności pracy dyplomowej i samodzielności w jej napisaniu oraz o nienaruszaniu praw autorskich,
  - 2) przekazaniu Uniwersytetowi prawa do eksploatacji pracy dyplomowej w systemie antyplagiatowym.
9. Popętnienie plagiatu stwierdzone prawomocną decyzją Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej skutkuje niedopuszczeniem studenta do egzaminu dyplomowego i ukarania go karą przewidzianą w oddzielnych przepisach.
10. Szczegółowe zasady dyplomowania określa rada wydziału zgodnie z wytycznymi Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.
11. Student realizuje pracę dyplomową pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora.
12. Temat pracy dyplomowej powinien być zgodny z kierunkiem studiów i przedstawiony studentowi nie później niż na rok przed terminem ukończenia studiów.
13. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej powinny być brane pod uwagę zainteresowania studenta, możliwości Uniwersytetu, a także potrzeby gospodarcze regionu i kraju. W przypadku gdy student otrzymuje stypendium fundowane, zawarł umowę przedwstępną lub jest pracownikiem zakładu pracy, należy uwzględnić również potrzeby danego zakładu.

14. Oceny pracy dyplomowej dokonują promotor pracy i jeden recenzent. W przypadku negatywnej recenzji pracy, o dopuszczeniu studenta do egzaminu dyplomowego decyduje dziekan, który zasięga opinii drugiego recenzenta.
15. W przypadku negatywnej oceny pracy dyplomowej przez recenzenta, dziekan wyznacza kolejnego recenzenta, którego ocena jest ostateczna.
16. Ocena niedostateczna wystawiona przez dwóch recenzentów dyskwalifikuje ocenianą pracę jako dyplomową i powoduje skierowanie studenta na powtarzanie ostatniego semestru.

#### § 37

1. Student zobowiązany jest złożyć pracę dyplomową nie później niż do:
  - 1) ostatniego dnia zimowej poprawkowej sesji egzaminacyjnej – na studiach kończących się semestrem zimowym,
  - 2) ostatniego dnia letniej poprawkowej sesji egzaminacyjnej – na studiach kończących się semestrem letnim.
2. Dziekan w szczególnie uzasadnionych przypadkach na wniosek studenta lub kierującego pracą dyplomową może przesunąć termin złożenia pracy o 3 miesiące od ww. terminów.
3. W razie dłuższej nieobecności kierującego pracą dyplomową dziekan obowiązany jest do wyznaczenia innego promotora pracy. Zmiana kierującego pracą w okresie 6 miesięcy przed terminem ukończenia studiów może stanowić podstawę do przedłużenia terminu złożenia pracy dyplomowej.
4. W przypadku wznowienia studiów może być kontynuowany i podjęty za zgodą promotora temat realizowany przed skreśleniem studenta lub wyznaczony nowy – nie później jednak niż z chwilą rozpoczęcia powtarzania ostatniego semestru studiów.
5. Niezłożenie pracy dyplomowej w terminie wskazanym przez dziekana skutkuje skierowaniem studenta na powtarzanie ostatniego semestru studiów lub skreśleniem z listy studentów.

#### § 38

1. Studenci studiów stacjonarnych, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2011/2012 lub wcześniej, są zobowiązani do złożenia pracy dyplomowej nie później niż do dnia:
  - 1) 15 lutego – na studiach kończących się semestrem zimowym,
  - 2) 30 czerwca – na studiach kończących się semestrem letnim.
2. Studenci studiów niestacjonarnych, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2011/2012 lub wcześniej, są zobowiązani do złożenia pracy dyplomowej nie później niż do dnia:
  - 1) 15 maja – na studiach kończących się semestrem zimowym,
  - 2) 30 września – na studiach kończących się semestrem letnim.
3. Dziekan w szczególnie uzasadnionych przypadkach na wniosek studenta lub kierującego pracą dyplomową może przesunąć termin złożenia pracy, o którym mowa w ust. 1 i 2, o 3 miesiące w przypadku:

- 1) długotrwałej choroby studenta, potwierdzonej odpowiednim zaświadczeniem lekarskim,
  - 2) niemożności wykonania pracy dyplomowej w obowiązującym terminie z uzasadnionych przyczyn niezależnych od studenta (np. awaria lub brak odpowiedniej aparatury badawczej niezbędnej do wykonania pracy, brak dostępu do niezbędnych materiałów źródłowych, czasowa nieobecność promotora),
  - 3) w innych przypadkach szczególnie uzasadnionych.
4. Ponowne przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej, wynikające z przyczyn określonych w ust. 3, może być udzielone studentowi za zgodą rektora.
  5. Niezłożenie pracy dyplomowej w terminie wskazanym przez dziekana/rektora skutkuje skreśleniem z listy studentów.
  6. Student skreślony z listy studentów w myśl ust. 5 może wznowić studia w terminie nie dłuższym niż 2 lata od daty skreślenia, na zasadach określonych przez dziekana.

#### § 39

1. Językiem prac dyplomowych jest język polski.
2. W przypadku realizacji zajęć w języku polskim, dziekan może wyrazić zgodę na przygotowanie pracy dyplomowej w języku obcym, którą należy złożyć wraz z jej wersją w języku polskim.
3. W przypadku realizacji zajęć w języku obcym, student przygotowuje pracę dyplomową w tym języku uzupełnioną o stronę tytułową, spis treści oraz streszczenie w języku polskim.

#### § 40

Liczbę punktów ECTS za przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej oraz przygotowanie do egzaminu dyplomowego niezależnie od profilu kształcenia wlicza się do ogólnej liczby punktów ECTS za ostatni semestr studiów, po uzyskaniu pozytywnej recenzji promotora i recenzenta.

### **EGZAMIN DYPLOMOWY**

#### § 41

1. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest:
  - 1) uzyskanie wszystkich zakładanych efektów kształcenia wynikających z planu studiów i programu kształcenia oraz praktyk przewidzianych w planie studiów,
  - 2) uzyskanie z pracy dyplomowej – od promotora i recenzenta – oceny co najmniej dostatecznej,
  - 3) pozytywne zweryfikowanie pracy dyplomowej przez program antyplagiatowy.
2. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją, której przewodniczy dziekan (prodziekan) albo upoważniony przez niego profesor lub doktor habilitowany. Oprócz przewodniczącego w skład komisji wchodzi: promotor i recenzent. Komisja może być uzupełniona o drugiego recenzenta.



3. Egzamin dyplomowy na wniosek studenta lub promotora może mieć charakter otwarty:
  - 1) wniosek o egzamin otwarty student lub promotor składa wraz z egzemplarzem pracy dyplomowej,
  - 2) dziekan informuje o miejscu i terminie egzaminu otwartego na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej wydziału na co najmniej 7 dni przed jego planowanym terminem,
  - 3) szczegółowy przebieg egzaminu otwartego ustala dziekan.
4. Egzamin dyplomowy powinien odbywać się w terminie nieprzekraczającym jednego miesiąca od daty złożenia pracy.
5. Dziekan może ustalić indywidualny termin egzaminu dyplomowego dla studenta, który złożył pracę przed upływem terminów określonych w § 37 i 38.

#### § 42

1. Egzamin dyplomowy inżynierski/licencjacki jest egzaminem ustnym i stanowi sprawdzian wiedzy studenta związanej z kierunkiem studiów oraz tematem pracy dyplomowej.
2. Egzamin dyplomowy magisterski stanowi sprawdzian wiedzy studenta dotyczącej tematyki pracy dyplomowej i jest jej obroną.
3. Egzamin dyplomowy inżynierski/licencjacki składa się z:
  - prezentacji pracy dyplomowej przez studenta,
  - dyskusji dotyczącej pracy dyplomowej,
  - odpowiedzi studenta na pytania komisji lub wylosowane – dotyczące treści kierunkowych i specjalnościowych.
4. Egzamin dyplomowy magisterski składa się z:
  - prezentacji pracy dyplomowej przez studenta,
  - dyskusji i odpowiedzi studenta na pytania komisji obejmujące problematykę związaną z tematyką pracy dyplomowej.
5. Szczegółowe zasady przebiegu egzaminu dyplomowego, w tym także prowadzonego w języku obcym, ustala dziekan.
6. Do protokołu z egzaminu dyplomowego przeprowadzonego w języku obcym należy dołączyć jego polskojęzyczną wersję.
7. Przy ocenie odpowiedzi na pytania wynikające z ust. 3 i 4 student może otrzymać najwyżej jedną ocenę niedostateczną. W przypadku otrzymania więcej niż jednej oceny niedostatecznej z odpowiedzi na pytania komisji, student otrzymuje z egzaminu dyplomowego ocenę niedostateczną.
8. Ocenę z egzaminu dyplomowego ustala się na podstawie średniej z ocen uzyskanych z: prezentacji pracy i jej obrony oraz odpowiedzi na pytania komisji i ocenia się wg skali z § 20 ust. 1.
9. W przypadku uzyskania z egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do tego egzaminu w ustalonym terminie, dziekan wyznacza drugi termin jako ostateczny.

10. Powtórny egzamin nie może się odbyć wcześniej niż po upływie jednego miesiąca i nie później niż przed upływem trzech miesięcy od daty pierwszego egzaminu.
11. W przypadku niezdania egzaminu dyplomowego w drugim terminie, dziekan wydaje decyzję o skreśleniu z listy studentów.
12. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący oraz członkowie komisji, i pozostawia w teczce studenta.
13. Decyzja komisji jest ostateczna.

#### § 43

1. Ukończenie studiów następuje po zdaniu egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym.
2. Warunkiem wydania dyplomu ukończenia studiów wyższych jest uzyskanie określonych w programie kształcenia efektów kształcenia i wymaganej liczby punktów ECTS, a także odbycie przewidzianych w programie kształcenia praktyk, złożenie pracy dyplomowej oraz zdanie egzaminu dyplomowego.
3. Podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów (ocena na dyplomie) są:
  - 1) średnia arytmetyczna z ocen z przedmiotów objętych planem studiów (A),
  - 2) ocena pracy dyplomowej wystawionej przez komisję na podstawie ocen recenzenta i promotora (B),
  - 3) ocena z egzaminu dyplomowego (C).
4. Ocenę na dyplomie wylicza się wg wzoru:  $0,6 A + 0,2 B + 0,2 C$ .
5. W dyplomie ukończenia studiów wpisuje się ostateczną ocenę studiów zgodnie z zasadą:

Ostateczna ocena studiów	Ocena słowna	Ocena na dyplomie
$\geq 4,51$	bardzo dobry (bdb)	5,0
4,26-4,50	dobry plus (db plus)	4,5
3,76-4,25	dobry (db)	4,0
3,26-3,75	dostateczny plus (dst. plus)	3,5
3,00-3,25	dostateczny (dst.)	3,0

6. Absolwentom, którzy studiowali na tym samym kierunku dodatkową specjalność, wpisuje się obie specjalności do dyplomu z oceną wynikającą z obliczenia średniej arytmetycznej ostatecznej oceny ze studiów z obu specjalności.
7. Student przed egzaminem dyplomowym powinien uregulować wszystkie zobowiązania wobec Uniwersytetu, czego potwierdzeniem jest podpisana karta obiegu.

## MOBILNOŚĆ STUDENTÓW

### § 44

1. Student Uniwersytetu może za zgodą dziekana studiować lub odbywać praktykę za granicą w ramach programów międzynarodowych lub w innej polskiej uczelni w ramach programów wymiany międzyuczelnianej.
2. Student, który uzyskał zgodę dziekana na odbycie części studiów w innej uczelni krajowej lub zagranicznej, uzyskuje rejestrację na wyższy semestr/rok studiów po zaakceptowaniu przez dziekana programu studiów i uzyskaniu minimalnej wymaganej liczby punktów ECTS.
3. W przypadku uzyskania mniejszej od minimalnej wymaganej liczby punktów ECTS za semestr/rok studiów, dziekan podejmuje decyzję o powtarzaniu semestru.
4. Przedmioty i semestr realizowany w innej uczelni, na podstawie ocen i punktów ECTS wpisanych do indeksu i karty okresowych osiągnięć studenta przez prowadzących, zalicza dziekan jednostki macierzystej.
5. W szczególnych przypadkach dziekan może zobowiązać studenta wyjeżdżającego do zaliczenia określonych przedmiotów wynikających z różnic w zakładanych efektach kształcenia po powrocie z wymiany, w ustalonym terminie i trybie.

## ODPŁATNOŚĆ

### § 45

1. Uniwersytet pobiera opłaty za usługi edukacyjne związane z:
  - 1) kształceniem studentów na studiach niestacjonarnych,
  - 2) powtarzaniem określonych zajęć na studiach stacjonarnych z powodu niezadowalających wyników w nauce.
2. Uniwersytet może pobierać opłaty za usługi edukacyjne związane z:
  - 1) prowadzeniem studiów w języku obcym,
  - 2) prowadzeniem zajęć nieobjętych planem studiów, w tym zajęć uzupełniających efekty kształcenia niezbędne do podjęcia studiów drugiego stopnia na określonym kierunku.
3. Wysokość opłat, o których mowa w ust. 1 i 2, ustala rektor.
4. Warunki pobierania opłat związanych z odbywaniem studiów oraz opłat za usługi edukacyjne, a także wysokość tych opłat określa umowa między uczelnią a studentem lub osobą przyjętą na studia, zawarta w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
5. Umowa jest zawierana nie wcześniej niż po wydaniu decyzji o przyjęciu na studia i nie później niż w terminie trzydziestu dni od rozpoczęcia zajęć.
6. Umowa jest zawierana na cały przewidywany okres studiów; student nie jest obowiązany do uiszczenia opłat innych niż określone w umowie.
7. Opłaty określone w umowie uczelnia może pobierać nie wcześniej niż po jej zawarciu.

## NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

### § 46

1. Studentom wyróżniającym się szczególnymi wynikami w nauce, sporcie i działalności pozadydaktycznej w danym roku akademickim, a także wzorowym wypełnianiem swoich obowiązków i zdyscyplinowaniem mogą być przyznawane:
  - 1) nagrody ufundowane przez instytucje państwowe, towarzystwa naukowe, organizacje społeczne – zgodnie z regulaminami obowiązującymi dla tych nagród,
  - 2) nagrody i wyróżnienia rektora Uniwersytetu, w tym:
    - a) odznaka honorowa: Najlepszy Student Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy,
    - b) odznaka honorowa: Najlepszy Absolwent Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy.
2. Nagroda za wyniki w nauce, o której mowa w ust. 1. pkt. 2, może być przyznana studentowi, który zaliczył semestr (rok) studiów, złożył indeks w dziekanacie oraz osiągnął średnią ocen nie niższą niż 4,0, i jest ustalana dla każdego wydziału i poziomu studiów oddzielnie.
3. Nagroda, o której mowa w ust. 1 pkt. 2, może być wypłacona jeden lub dwa razy w roku, a jej wysokość nie może przekroczyć w skali rocznej wysokości miesięcznego, najniższego wynagrodzenia asystenta.
4. Szczegółowe zasady i tryb przyznawania nagród i wyróżnień, o których mowa w ust. 1 pkt. 2, ustala rektor odrębnym regulaminem w porozumieniu z organem uczelnianego samorządu studenckiego.

## PRZEPISY KOŃCOWE

### § 47

1. Absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów na określonym kierunku i specjalności.
2. Absolwent rozlicza się z Uniwersytetem poprzez złożenie w dziekanacie wypełnionej karty obiegowej, zgodnie z przyjętym wzorem. Karta może być uzupełniona przez dziekana o wpisy niezbędne do rozliczenia się z danym wydziałem.
3. Uczelnia monitoruje kariery zawodowe swoich absolwentów w celu dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy. Absolwent pozostawia w Biurze Karier dane adresowe i jest zobowiązany do wypełnienia ankiety.

### § 48

1. Student ubiegający się o rozpatrzenie sprawy wynikającej z postanowień niniejszego regulaminu lub w innej sprawie związanej ze studiami, wymagającej decyzji administracyjnej, składa wniosek o jej rozpatrzenie na piśmie z zachowaniem drogi administracyjnej.

2. Od decyzji dziekana przysługuje studentom odwołanie do rektora złożone w ciągu 14 dni od dnia doręczenia decyzji za pośrednictwem dziekana.

§ 49

1. Postanowienia niniejszego regulaminu studiów nie dotyczą uczestników studiów trzeciego stopnia, słuchaczy studiów podyplomowych oraz kursów doszkalających i szkoleń.
2. Postanowienia niniejszego regulaminu studiów mogą być zmienione przez Senat Uniwersytetu na wniosek rady wydziału lub samorządu studenckiego złożony co najmniej na 6 miesięcy przed rozpoczęciem roku akademickiego.
3. Instancją odwoławczą we wszystkich sprawach objętych niniejszym regulaminem jest rektor.
4. W sprawach dotyczących porządku i trybu odbywania studiów nieobjętych przepisami niniejszego regulaminu decyduje rektor.
5. Decyzja rektora jest ostateczna.
6. Niniejszy regulamin studiów wchodzi w życie od roku akademickiego 2015/2016.